

Te laat is een keuze

Vorige week keken mijn vriend en ik de documentaire “A life on our planet” van David Attenborough. De Britse bioloog bleef lange tijd vertellen over het verlies van biodiversiteit. Gelukkig kwam Attenborough met oplossingen, echter vertelde hij ook hoe weinig die oplossingen op dit moment daadwerkelijk geïmplementeerd worden. Het enige wat mijn vriend kon uitbrengen na de documentaire was: “Mees, ik snap het niet. Als we alle oplossingen hebben, waarom doen we dan alsnog bijna niets?”

Een goede vraag, maar laten we daarom eens kijken naar wat er aan de hand is en waarom dat erg is. Sinds 1970 wordt biodiversiteit gemeten door natuurorganisaties met de Living Planet Index (LPI). Deze geeft aan hoe populaties gewervelde dieren krimpen en is ongeveer 73% gedaald sinds 1970. Dit is geen bewijs voor een aanstaande zesde massa extinctie, maar het krimpen van populaties van meer dan 5000 soorten is een serieuze waarschuwing. We moeten begrijpen dat alle organismen op aarde afhankelijk van elkaar zijn, dus ook de mens. Het verlies van enkele soorten heeft effect op alle organismen, zoals Garrett Hardin stelde in de eerste wet van de ecologie: “You can never do merely one thing.”

Deze cijfers geven de meeste mensen een knoop in hun maag, terecht naar mijn mening. Gelukkig is er hoop. Eén van de bekendste succesverhalen in het herstel van een soort is dat van de blauwe vinvis. Ooit stond het aantal blauwe vinvissen, door de jacht op walvissen, op een magere 1% van wat het geweest was, totdat jacht op de walvis verboden werd. Dit zorgde voor een groei in het aantal individuen van 5000 vlak na het verbod, tot tussen de 10000 en 25000 vandaag de dag. De soort is daarmee voorlopig gered, niet door pessimisme, maar door internationale samenwerking. De blauwe vinvis is niet het enige succesverhaal. Ook de reuzenpanda, zeearend, berggorilla en andere soorten laten zien dat populatiegroei mogelijk is doormiddel van samenwerking.

Vorige week viel ik stil toen mij de vraag werd gesteld: “Waarom doen we dan alsnog bijna niets?” Inmiddels heb ik een antwoord. We doen nog niets omdat we nog niet op de rand van de afgrond staan. De blauwe vinvis stond op het punt van uitsterven en dus kwam men in actie. Maar is dit echt hoe ver we het willen laten komen? Nee, vind ik, laten we nú handelen. Het enige wat nodig is, is de handen ineenslaan en internationale samenwerking forceren.